

Source :

ฐานเศรษฐกิจ

59059754

Date : - 7 ก.พ. 2559 Page :

4

No :

อุบสรรณาธิการ

หนังสือพิมพ์

ฐาน  
เศรษฐกิจ

4

## เสนอผ่านกฎหมาย เกษตรพันธะสัญญา

เกษตรพันธะสัญญาหรือคอนแทรกต์ฟาร์มมิ่งในไทยมีมานานแล้ว เป็นข้อตกลงร่วมระหว่างผู้ซื้อสินค้าเกษตรกับผู้ผลิต ซึ่งที่ผ่านมามีหลายบริษัทที่มีปัญหาหารือกัน เพราะปัญหาถ้าไม่เกิดจากผู้ซื้อ ก็เกิดจากเกษตรกรคู่สัญญา บัดนี้ฝ่ายนิติบัญญัติของไทยอยู่ในระหว่างการดำเนินการเพื่อให้การทำสัญญาระหว่างกันเป็นธรรมมากที่สุด เป็นต้นว่า พ.ร.บ.ส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธะสัญญาให้เป็นธรรม พ.ศ. ... เพราะที่ผ่านมามีหลายฝ่ายเห็นว่าเกษตรกรมักไม่ได้รับความเป็นธรรม ตกเป็นเบี้ยล่างของเอกชน บ้างก็ว่าเป็นสัญญาทาส ทำให้เกษตรกรมีหนี้สินเพิ่มขึ้น จึงต้องมีกฎหมายโดยตรงออกมารองรับการทำนิติกรรมดังกล่าว

ซึ่งกฎหมายใหม่ที่จะออกมานั้นมีการกำหนดให้ตั้งคณะกรรมการ พัฒนาระบบเกษตรพันธะที่เป็นธรรม มีแผนแม่บทการส่งเสริมและ พัฒนาระบบเกษตรพันธะสัญญา มีการจดทะเบียนและเพิกถอนการ จดทะเบียนผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตรกรรม บ่งบอกลักษณะของ สัญญาที่ไม่เป็นธรรมและสัญญาข้อตกลงมาตรฐาน รวมถึงการไกล่ เกลี่ยและวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทด้วย เป็นต้น

ซึ่งตามลักษณะของกฎหมายหมายแล้วย่อมมีทั้งคุณและโทษ แก่คู่สัญญาหากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่ดำเนินการหรือละเว้นปฏิบัติ และ ในข้อเท็จจริงแล้วด้วยความที่การเกษตรมีพื้นที่กว้างขวางทั่วประเทศ บางพื้นที่จึงไม่อาจบังคับหรือให้ครอบคลุมไปทั่วทุกพื้นที่ได้ ด้วยเหตุ นี้จึงต้องพิจารณาไตร่ตรองรายละเอียดของข้อกฎหมายให้ดีเช่นกัน

ตัวอย่างจากข้อเท็จจริงในระบบแบ่งปันผลประโยชน์ระหว่าง โรงงานน้ำตาลกับชาวไร่อ้อย หน้าที่ของชาวไร่อ้อยคือการปลูกอ้อย และดูแล ส่วนโรงงานทำหน้าที่หีบอ้อยให้เป็นน้ำตาลทราย นั้น หมายความว่าในแต่ละพื้นที่ต้องมีโรงงานที่สอดคล้องกับการผลิตอ้อย อาทิ ปัญหาที่จังหวัดสระแก้วในเวลานี้ คือ โรงงานในพื้นที่ที่กำลัง ผลิตไม่มากพอจะรองรับกับผลิตอ้อย โรงงานจะต้องขยายกำลังการผลิต แต่การขยายกำลังการผลิตก็ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของ กฎหมายบ้านเมือง ขณะที่ผลผลิตออกมาแล้วและเข้าไปชาวไร่อ้อย ก็จะมีปัญหา ทางแก้ก็ทำโดยการชนอ้อยข้ามเขต ซึ่งนั่นก็ต้องเป็น ไปตามหลักเกณฑ์หรือกฎหมายว่าด้วยอ้อยข้ามเขตเช่นกัน

อ้อยและน้ำตาลไทยเป็นระบบแบ่งปันผลประโยชน์ชาวไร่อ้อย 70 โรงงาน 30 ระบบนี้ผ่านมาราวกว่า 30 ปีทำให้อุตสาหกรรมนี้ เติบโต 4 เท่าตัว แม้ที่ผ่านมาจะลำบากกันทั้งคู่บ้างเพราะราคามีขึ้น และลงตลอด ในขณะที่สัมมาชีพเกษตรกรอื่นๆ ที่ใช้ระบบพันธะสัญญา ระหว่างกันนับเป็นเรื่องดี หากการทำสัญญาระหว่างกันนั้นมีกฎหมาย ออกมารองรับโดยตรง หรือบางอาชีพของเกษตรกรยังดำเนินไปโดย อิสระ หรือ “ระบบต่อรองราคา” ทำให้การประกอบอาชีพเกษตรกร ไม่มีคามมั่นคง ดังนั้น เราเห็นว่าการดำเนินการใดโดยมีกฎหมาย รองรับโดยตรงถือเป็นเรื่องที่ดีและต้องสนับสนุน

